157

57

Kan. Povilo Dogelio,
Kauno Arkikatedros Bazilikos
viceprepozito
25 metų metų laikotarpyje
padarytų prie Bazilikos
darbų sąrašas.

Prie kanauninko Povilo Dogelio, 1920 m. skirto Žemaičių katedros bažnyčios viceprepozitu, per 25 metus padarytų darbų prie tos Katedros, dabar Kauno Arkikatedros Bazilikos sąrašas.

1. Sutaisyta, vietomis nuo karo vėsulo 1914 m. nukentėjusi katedra: sutaisytas katedros gale aukštai, švėdinio nudaužtas karnyzas ir užtaisyta sienoje švėdinio padaryta skylė; aptaisytas dalinai stogas, kad nevarvėtų ir nudažytos užvarvėtos lubos.
2. Surašyta inventoriaus knyga. Tas inventorius sustatytas, nesant jokio kito inventoriaus sąrašo, tiktai pasiremiant tikruoju esančiųjų dalykų stoviu.
3. Šventoriuje išvedžioti aplinkui Baziliką ir į visus iš šventoriaus išėjimus takeliai, dvejomis cementinių plytų eilėmis iškloti. Ties šoninėmis durimis, iš gatvės į šventorių įeinant, įtaisyta 120 ketv. metrų cement. plytų aikštelė.
4. Prie šoninio, iš Vilniaus gatvės, įėjimo į Baziliką ir prie įėjimo į zakristiją, kojoms nuvalyti įtaisyti grindyse geležiniai grotai.
5. Iš rytų šventoriaus pusės įtaisytas šventoriuje ties gyvenamais namais Vilniaus g. 22 Nr. gėlėms gazonėlis ir jis apvestas iš cementinių stulpelių ir geležinių balkelių tvorele.
6. Vieton išpiautų nudžiuvusių medžių šventoriuje pasodinta: iš vakarų pusės trys ąžuolinkai, vienas klevinkas; prie namų iš šiaurės dvi tujos, akacija; ties zakristiją viena liepukė; iš pietų pusės du klevinkai, liepa, uosis. Suaugusių įvairių medžių yra 27.
7. Priešais didžiasias duris pastatyti dideli geležiniai suverami vartai 500 metų Žemaičių vyskupijos įkūrimo jubiliejui paminėti - su parašu 1421 - 1921.
Tam pačiam jubiliejui paminėti išlieta metaliniai medalijonai su Bazilikos ir didžiojo altoriaus atvaizdais - 10 litų didumo.
8. Vandeniui nuo šventoriaus nutekėti padaryti latakėliai

akmenimis išgrysti.

9. Visas stogas - ir aukštutinis ir žemutinis, išskyrus bokšto stogo, palangės ir karnyzai apdengti nauja cinkuota skarda ir raudonai nudažyti.

10. Iš lauko pusės - pietuose, vakaruose ir šiaurėje iki antro aukštumo užtaisytos Bazilikos ištrupėjusios sienos naujomis tokio pat dydžio, kaip būta senų plytų, rankų darbo plytomis ir atnaujintas iš lauko pusės karnyzų tinkas.

11. Po didžiuoju altoriumi su įėjimu iš lauko perdirbtas požemis įvyskupių laidojimo vietą - katakumbas - padidinta durys ir įtaisyti 6 cementiniai karstai.

12. Sustiprinti pamatai gale kapitulos koplyčios apsaugojant sienas nuo skirimosi, pakasant po esamais pamatais cementinius sutvirtinimus.

13. Pastatyti šventorinje prie Bazilikos sienų trys paminklai: sarkofagas prelatui Jonui Mačiuliui - Maironiui, paminklas prelatui Aleksandrui Dambrauskui - Adomui Jakštui ir įmūrytas sienoje akmuo su parašu kanauninkui Juozapui Bylai.

14. Pargabenti iš Rusijos ten 1915 m. rusų Maskvon išvežti varpai ir įkelti į savo senąją vietą - Arkikatedros Bazilikos bokštą.

15. Zakristijos durys apkaustyta geležine skarda, įtaisyti į zakristiją įeiti ir iš zakristijos į kapitulos koplyčią specialūs užsukamieji raktai

16. Kapitulos koplyčios langai apkaustyti krotomis del apsaugojimo nuo įsiplėšimo per langą.

17. Įtaisyta centralinis šildymas zakristijos, kapitulos koplyčios, prezbiterijos ir švenč. Sakr. koplyčios, su katiline, dviem pečiais ir dumtraukiu. Buvusieji netvarkoje šitame požemyje mirusiųjų kaulai sudėti ten pat vienon vieton ir aklinai užmūryti.

18. Ryšium su Bazilikos pusėtinu šildymu šilimai užlaikyti prie šoninių durų įtaisytas tamboras su keturiomis šonuose

durimis ir įeinant į švenč. Sakramento koplyčią suveramos spiruoklinės pusiau stiklinės durys.

19. Įvedant Bazilikoje centralinį šildymą apšildyta prezbiterijos grindys iškasant vienoje ir kitoje prezbiterijos pusėje išilgai kanalus ir įdedant į juos radiatorius.

20 Šventoriaus zomato čerpių stogelis pataisytas ir perdažyti geležiniai vartai, bei šoninių geležinių vartų atremontuota bokšteliai ir kryžiai.

21. Į Baziliką pravesta specialiai kanalas su laidais pamaldų transliavimui iš Bazilikos.

22 Įtaisyta: naujos spintos - kapitulos koplyčioje kapitulos narių parėdams kabinti, prie sėjimo ant vargonų baldakimams sudėti.

23. Šešios sudedamos ąžuolinės klausyklos

24. Du ąžuoliniai su klaupkomis foteliai.

25. 26 su paramsčiais ąžuolinės kėdės

26. Choro salėje medinės pakabos

27. Medinė estrada prie vargonų chorui

28. 22 sudedamos kėdės prie vargonų

29. 1 komoda

30. 10 suolų lauke pastatomų

31. Kapitulos koplyčioje įdėtas esamuose su spintele rėmuose didelis veidrodis.

32 4 ąžuoliniai suolai - klaupkos Švenč. Sakr. koplyčioje, kiekviename po dvi vietos. Reikalui esant suolai perkeliami į prezbiteriją prie Didžiojo altoriaus vyskupams pasodinti iškilmių laike.

32. 5 bronzo bareljefai: kunigaikščio vysk. Melchioro Giedraičio, vyskupų - Paliulione, Cirtauto, arkiv. Karevičiaus ir prie vargonų muziko Juozapo Naujalio

33. Vytauto Didžiojo ir jo laikais Lietuvos bronzo bareljefas, 1941 m. vokiečių išplėštas.

34. Du altoriai: Švenč. Jėzaus Širdies, vieton Visų šventų altoriaus, su švenč. Jėzaus Širdies marmurine statula, ir Nekalčiausios

Marijos Širdies altorius, vieton šv. Petro altoriaus, su Marijos Širdies marmurine statula.

35. Atnaujinti didysis ir Sopulingosios Dievo Motinos altoriai.

36. Įsigyti du nauji paveikslai ir patalpinti altoriuose: šv. Antano II kondignacijoje Sopulingosios Dievo Motinos altoriaus ir šv. Zitos II kondignacijoje šv. Teklės altoriaus.

37. Restauruoti didieji ir mažieji vargonai, pastatant naujas dūdas 1915-1918 vokiečių okupacijos metais vieton išplėštų dūdų.

38. Įtaisytas didžiųjų vargonų naujas 64-tas registras

39. 6 geležinės skarbonos įmūrytos į sieną vieton buvusių prie sienos pritvirtintų.

40. 8 bronziniai žerandoliai: 1 vidurinėje navoje 30 žvakių, po 3 žerandolius šoninėse navose, kiekvienas turintis 5 žvakes ir 1 švenč. Sakr. Koplyčioje paauksintas iš 16 žvakių.

41. Kauno Arkivyskupui Juozapui Skvireckui paminklas, dail. Zikaro darbas, dar modelyje esantis. Dalis pinigų Zikarui apmokėta. Modelis yra Zikaro dirbtuvėje.

42. Dvi didelės komuninės-puškos - skaistvario. Viena talpina 3000, kita 1750 komunikantų.

43. Visiems -10- altoriams įtaisyti trims atmainoms dangalai: balti languoti balta su raudona spalva, fioletiniai ir žali

44. Sakyklos žalias dangalas ir iš seno baldakimo perdirbtas auksu išsiuvinėtas ~~[illegible]~~ raudonas dangalas

45. Į sakyklą lipti plytų laiptai padengti lentomis

46. Įtaisyti nauji aparatai:
<u>balti</u>: garnotai, 9 dalmatikos, 2 kapos, 9 veliumai,
6 dangalai cimboriumui aptiesti
<u>juodi</u>: 5 arnotai
<u>mėlini</u>: 2 arnotai, pasijoms giedoti 3 stulos, 3 manipuliai.
<u>žali</u>: 5 arnotai, 2 kapos, 7 dalmatikos
<u>rūžavi</u>: 1 arnotas, 2 dalmatikos, 1 kapa
<u>raudoni</u>: 2 arnotai.

47. Įtaisytos vėliavos:
1 Raudona: šv. Petras ir Povilas, Bazilikos ženklai, su kaspinais
2 balto šilko, V. Jėzaus Širdies, mažos, be kaspinų
2 Švenč. Sakr. Brolijos, auksu išsiuvinėtos, su kaspinais
1 Bazilikos tret. kongreg.: šv. Pranciškus, šv. Elzbieta, su kasp.
1 šv. Zitos, šv. Kliaros - su kaspinais
1 Aušros vartų P. Šv., šv. Kazimieras, su kaspinais
1. Rožančinės P. Švenč. Bazilikos ženklai, su kaspinais
1 šv. Pranciškus, šv. Kliara, kavinės spalvos
48 Tautiškos ir popiežiškos vėliavos
49. Baldakimas auksu išsiuvinėtas
50. Paprastesnis baldakimas
51. Du kambariu iš bobinčiaus įtaisyti vėliavoms ir procesininkams, bei procesininkėms rengtis
52. 6 nauji mišiolai
53. 4 kilimai
54. Išleisti Kauno Arkikatedros Bazilikos vardu 73 įvairūs leidiniai: knygutės, dalinamos Bazilikoje aukas renkant. Paskutinis „Kristaus Dangun Žengimo šventei" N73 parašytas J. S. (Arkivyskupo Juozapo Skvirecko) spausdintas 1940 m. prieš bolševikams užeinant. Spausdinimas bet kokių brošiūrų bolševikų, vokiečių ir vėl bolševikų okupacijos metais neįmanomas.
55. Vedama Kauno Arkikatedros Bazilikos Kronika.
56. Įkurtos brolijos su centru prie Bazilikos: Krikščioniškojo Mokslo ir Švenč. Sakramento, šv. Jono Vianney'o sodalicija. Bazilikos skyrius, šv. Pranciškaus trečiojo ordeno Bazilikos kongregacija
57. Sudarytas naujas elenchus festorum Bazilikoje švenčiamų prie išstatyto švenč. Sakramento. Viso atlaidų yra 15.
58. Pastatytas prie Raguvos (Elijaševo) g. N14. 3 aukštų su salkomis ir sklepais mūrinis namas.
59. Senuose namuose prie Vilniaus g. N22 pastatytos

kieme viešos išvietės, padaryta kanalizacija, pastatyti kaikuriuose butuose klozetai.

60. Visų krautuvių perdirbti langai ir durys.

61. Įsigyta iš K. Čialkos dovanos aktu 14 ha žemės, dar gauta dovanų 1 ha, pripirkta 4 ha - viso 19 ha žemės. Pastatyta visos ūkiui reikalingos trobos su gyvenamais namais, įtaisytas ūkio gyvas ir negyvas inventorius.

62. Pagal išsiunčiamų raštų knygą per 25 metus išsiųsta įvairių raštų 2329 vnt.

1944 m. visą Bazilikos ūkį bolševikų valdžia nacionalizavo, palikdama Bazilikai gryno lauko 3 ha be trobų, be gyvulių ir be padargų.

Kan. P. Dogelis.